

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

_____ Ярослав ЛАЗУР

« ____ » _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕОНТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	К Безпека та оборона
Спеціальність	К9 Правоохоронна діяльність
Освітня програма	Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «**Деонтологічні основи правоохоронної діяльності**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **К Безпека та оборона** спеціальності **К9 Правоохоронна діяльність** освітньої програми **Правоохоронна діяльність**.

Розробники: Зан М.І., старший викладач кафедри теорії та історії держави і права, Переш І.Є., доцент, к.ю.н., завідувач кафедри теорії та історії держави і права.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *теорії та історії держави і права*.

протокол № 1 від 28 серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ Іван ПЕРЕШ

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 2 від 08 вересня 2025 року

Голова науково-методичної комісії _____ Павло ЧЕРЕВКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-й	1-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,0 самостійної роботи студента – 2,0	1-й	2-й
	Лекції:	
	34	8
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: Денна форма навчання – залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового поточного контролю: модульна контрольна робота	Самостійна робота:	
	36	78
Форма підсумкового контролю: усна		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Деонтологічні основи правоохоронної діяльності – це галузь юридичної науки, що узагальнює знання про мудрість спілкування і мистецтво прийняття правильного рішення у практичній діяльності працівників правоохоронної діяльності.

Деонтологічні основи правоохоронної діяльності є навчальною дисципліною, яка розкриває загальну картину правоохоронної діяльності, як практичної, так і навчальної, а також систему освіти з підготовки висококваліфікованих кадрів у сфері правоохоронної діяльності.

Знання юридичної деонтології має важливе значення для студентів вищих навчальних закладів, адже вони пов'язують свою подальшу професійну діяльність зі здійсненням правової роботи в суспільному виробництві, зокрема зі включенням у суспільні відносини на основі самостійно сформованих деонтологічних норм.

Метою юридичної деонтології як навчальної дисципліни є розкриття соціально-нормативного змісту професійної діяльності працівника правоохоронних органів, її принципів, особливостей та ролі в житті суспільства і держави; характеристика її минулого, сьогодення і тенденцій подальшого розвитку. Вона повинна забезпечити формування ціннісних орієнтацій студента, запропонувавши цілісну систему вимог, які пред'являються до представників даної професійної групи в суспільстві, а також, формування у здобувачів освіти знань про систему нормвимог деонтологічних кодексів та вироблення вмінь та навичок їх практичного застосування у правоохоронній діяльності

Завданням деонтологічних основ правоохоронної діяльності є вивчення основ професійно-правової, політичної, етичної, естетичної, загальносоціальної культури, як факторів, що впливають на професійну майстерність фахівця-правоохоронця, формування комплексу професійних вмінь та навичок з практичного застосування теоретичних знань та деонтологічних норм у практичній діяльності, формування у студентів розуміння професійного обов'язку та рівня відповідальності правоохоронця у професійній практичній діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК04. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК07. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК08. Здатність приймати обґрунтовані рішення;

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК01. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій;

СК04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел;

СК06. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів;

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень;

СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «**Деонтологічні основи правоохоронної діяльності**» вивчається на першому році навчання першого (бакалаврського) освітнього рівня і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньої програми опанування дисципліни не потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах зазначеної освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Правоохоронна діяльність**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (РН):

Програмні результати навчання	Шифр РН
Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.	РН 3
Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.	РН 4
Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.	РН 5
Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.	РН 8
Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	РН 10
Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	РН 11
Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.	РН 15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Деонтологічні основи правоохоронної діяльності**»:

Очікувані результати навчання	Шифр РН
Знати поняття та зміст правоохоронної діяльності, її специфіку та деонтологічні принципи правоохоронної діяльності. Знати особливості деонтологічних основ правоохоронної діяльності як навчальної дисципліни.	РН 3
Вміти виокремлювати й аналізувати юридично значущі факти та формулювати обґрунтовані правові висновки відповідно до норм професійної етики.	РН 4
Вміти складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження з юридичної деонтології та самостійно збирати відповідні матеріали із визначених джерел.	РН 5
Вміти здійснювати збір та інтегрований аналіз інформації з різних джерел для вирішення етичних і правових завдань.	РН 8
Вміти застосовувати в професійній діяльності сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи з урахуванням юридичної деонтології.	РН 10
Знати міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини у контексті професійної етики юриста.	РН 11

Вміти працювати в команді, забезпечуючи ефективну взаємодію для досягнення спільних цілей з дотриманням етичних стандартів.	PH 15
---	-------

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять (написання есе, проведення колоквиуму) та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік / іспит.

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Деонтологічні основи правоохоронної діяльності» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед заліком тощо.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання есе та інших видів реферативних робіт, тестування, колоквиум тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові завдання, а також тести.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
5	5	5	7	7	7	7	7		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
5	5	5	7	7	7	7	7		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	50
Модульна контрольна робота	1	50
Разом	6	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача	Модуль 2
--------------------------	----------

вищої освіти	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	50
Модульна контрольна робота	1	50
Разом	6	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру, в якому вивчається дисципліна, здобувач освіти повинні написати модульну контрольну роботу, що оцінюється у діапазоні від 0 до 50 балів.

Модульна контрольна робота здійснюється у формі надання усних відповідей на 10 запитань, кожне з яких оцінюється у 5 балів. Підсумкова кількість балів за модульну контрольну роботу складається із сукупності правильних відповідей на 10 запитань і не може перевищувати 5 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувач освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Здобувач освіти, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 35 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Переведення даних із 100-бальної шкали оцінювання у 5-бальну здійснюється в такому порядку:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Порядок оцінювання знань здобувач освіти за результатами заліку:

Оцінка відмінно (A) виставляється, коли здобувач дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання здобувач застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (B) виставляється здобувачу, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань здобувач застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (С) виставляється здобувачу, який повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка задовільно (D) виставляється, коли здобувач розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань здобувач освіти припускається помилок через недостатнє розуміння програмного матеріалу.

Оцінка задовільно (E) виставляється, коли здобувач не повністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань здобувач припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі у здобувача.

Оцінка незадовільно (FX) виставляється здобувачу, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило, такий здобувач виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) виставляється здобувачу, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий здобувач не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

За результатами контролю знань здобувачу дозволяється виставлення екзаменаційної оцінки (без підсумкового іспиту) – «відмінно», «добре» та «задовільно». здобувач має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

6.1 Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Юридична деонтологія та її місце в системі підготовки юристів. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука та навчальна дисципліна.

Тема 1. Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна: теоретичні та методологічні засади.

Поняття і зміст деонтології як науки про належну професійну діяльність. Історія становлення і розвитку деонтологічних знань і юридичної деонтології зокрема. Поняття, ознаки та функції юридичної деонтології. Місце і роль юридичної деонтології в системі гуманітарних знань. Юридична деонтологія як навчальна дисципліна. Зв'язок юридичної деонтології з правовими та іншими науками і навчальними дисциплінами. Загальні освітянські та спеціальні завдання юридичної деонтології.

Предмет юридичної деонтології як науки і навчальної дисципліни. Поняття юридичної науки та юридичної практики. Структура юридичної деонтології як цілісна система знань про правничу професію. Методи юридичної деонтології: загальнонаукові, часткові (конкретні) та спеціальні. Загальний огляд наукової та науково-методичної літератури з юридичної деонтології.

Тема 2. Поняття, зміст та види юридичної діяльності. Юридична практична діяльність: загальна характеристика.

Поняття соціальної діяльності. Поняття та характеристика юридичної діяльності. Соціальне походження та соціальна обумовленість юридичної діяльності. Ознаки юридичної діяльності. Мета та завдання юридичної діяльності. Правова регламентація юридичної діяльності.

Зміст юридичної діяльності. Дії, які складають основу юридичної діяльності: ведення юридичної справи, складання юридичних документів, юридичне консультування, виступи в юридичних установах, тлумачення текстів нормативно-правових актів, та інших юридичних документів, правове виховання, правова агітація та пропаганда правових знань, правове навчання та викладацька діяльність в юридичних навчальних закладах, підготовка та написання наукових робіт.

Види (форми) здійснення юридичної діяльності: освітня, навчальна, наукова, практична.

Основні критерії класифікації видів юридичної діяльності: за змістом; за спеціальностями; за соціальними сферами; за кількістю уповноважених осіб, що здійснюють розгляд юридичної справи; за змістом інтелектуальної роботи; за суспільною сферою в якій вона здійснюється; за професійною спеціалізацією або за суб'єктами здійснення.

Поняття соціального регулювання юридичної діяльності. Засоби соціального регулювання юридичної діяльності. Роль соціальних норм у регулюванні юридичної діяльності. Взаємозв'язок права та інших соціальних норм у юридичній діяльності. Проблеми співвідношення етики та права. Сучасні тенденції розвитку юридичної діяльності.

Поняття та загальна характеристика юридичної практичної діяльності. Основні ознаки юридичної практичної діяльності. Принципи юридичної практичної діяльності. Професіоналізм юридичної практичної діяльності. Незалежність юридичної практичної діяльності. Компетентність юридичної практичної діяльності. Повага до прав, свобод та законних інтересів інших суб'єктів та недопущення їх порушення. Конфліктність юридичної практичної діяльності. Інформативність юридичної практичної діяльності. Гласність юридичної практичної діяльності. Конфіденційність юридичної практичної діяльності (або професійна таємниця). Чесність, порядність та щирість у веденні юридичної справи.

Завдання юридичної практичної діяльності. Соціальні і спеціально-правові функції юридичної практичної діяльності. Зміст юридичної практичної діяльності: ведення юридичної справи, тлумачення правових текстів, консультування з правових питань, представництво юристом інтересів суб'єкта права та інші.

Юридична практична діяльність і правова практика. Процедури юридичної практичної діяльності. Умови здійснення юридичної практичної діяльності. Прийоми та засоби юридичної практичної діяльності. Координація і взаємодія у ході здійснення юридичної практичної діяльності.

Поняття та загальна характеристика професії юриста. Сутність та соціальне призначення юридичної професії. Основні підходи до поняття терміну «юрист». Історичні аспекти виникнення та розвитку професії юрист. Юристи в Стародавній Греції та Стародавньому Римі. Професія юриста в Середньовічній Європі. Юрист у нові часи. Характерні ознаки професії юрист, які відрізняють її від інших професій. Формування професійної майстерності фахівця-юриста. Основні вимоги, що ставляться до юридичної професії.

Тема 3. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука та навчальна дисципліна: теоретичні та методологічні засади.

Становлення та генеза деонтологічних основ правоохоронної діяльності як навчальної дисципліни, її міждисциплінарний характер. Поняття, ознаки та функції деонтологічних основ правоохоронної діяльності. Закономірності категорійного ряду: етика – мораль – деонтологія – юридична деонтологія – деонтологічні основи правоохоронної діяльності.

Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як навчальна дисципліна. Зв'язок

деонтологічних основ правоохоронної діяльності з правовими та іншими науками і навчальними дисциплінами. Загальні та спеціальні завдання деонтологічних основ правоохоронної діяльності.

Предмет деонтологічних основ правоохоронної діяльності як науки і навчальної дисципліни. Структура деонтологічних основ правоохоронної діяльності. Методи деонтологічних основ правоохоронної діяльності: загальнонаукові, часткові (конкретні) та спеціальні. Загальний огляд наукової та науково-методичної літератури з деонтологічних основ правоохоронної діяльності. Значення курсу для професійної підготовки працівників правоохоронних органів.

Тема 4. Теоретичні засади правоохоронної практичної діяльності як окремого різновиду юридичної діяльності.

Методологічні підходи до розуміння (вивчення) правоохоронної діяльності. Правоохоронна діяльність як різновид соціальної діяльності: поняття, зміст та особливості. Поняття правоохоронної практичної діяльності. Основні ознаки та характеристика правоохоронної практичної діяльності. Принципи та функції правоохоронної практичної діяльності. Професія «правоохоронець»: поняття, загальні ознаки.

Тема 5. Професійний стандарт у діяльності працівників правоохоронних органів. Міжнародні та національні стандарти правоохоронної діяльності та особливості їх закріплення.

Поняття та зміст категорії «професійний стандарт». Закріплення стандартів професійної діяльності працівників правоохоронних органів. Права людини, деонтологічні норми і професійна діяльність: проблеми співвідношення. Міжнародні та вітчизняні стандарти правоохоронної діяльності. Роль деонтологічних кодексів у професійній діяльності працівників правоохоронних органів. Характеристика європейських етичних стандартів діяльності правоохоронних органів. Стандартизація принципів застосування сили та вогнепальної зброї при виконанні службових обов'язків. Деонтологічні вимоги щодо вразливих груп осіб. Деонтологічні норми щодо осіб, позбавлених волі. Мінімальні стандартні правила поведінки з ув'язненими. Деонтологічні норми щодо поведінки з неповнолітніми. Деонтологічні стандарти організації та діяльності правоохоронних органів в Україні.

Тема 6. Академічна доброчесність та навички академічного письма як фахові компетентності здобувачів вищої освіти.

Поняття та загальна характеристика академічної доброчесності. Основні принципи та цінності академічної доброчесності. Культура академічної доброчесності. Нормативно-правове регулювання академічної доброчесності в Україні та світі. Закон України «Про освіту». Закон України «Про вищу освіту». ПОРЯДОК скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації. Проблемні питання реалізації принципу академічної доброчесності в ЗВО. Поняття академічної недоброчесності та її види. Фактори що впливають на порушення принципу академічної доброчесності. Плагіат як форма академічного шахрайства: поняття та види. Профілактика плагіату. Методи боротьби з плагіатом. Шляхи виявлення порушень академічної доброчесності. Антиплагіатні програми. Відповідальність за академічний плагіат в Україні. Відповідальність за академічний плагіат в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Поняття та ознаки академічного письма. Порядок та вимоги до

наукових публікацій. Стилi оформлення бiблiографiчних посилань та порядок цитувань.

Тема 7. Правові основи та засади державної антикорупційної політики у сфері правоохоронної практичної діяльності.

Поняття корупційного правопорушення. Формування та реалізація антикорупційної політики. Національні та міжнародні стандарти у сфері запобігання і протидії корупції. Антикорупційна стратегія як основний програмний документ в антикорупційній сфері та шляхи її реалізації. Антикорупційна програма як інструмент антикорупційного менеджменту у системі правоохоронних органів. Механізми запобігання і протидії корупції у системі правоохоронних органів України. Дотримання законодавства про конфлікт інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції. Забезпечення безпеки правоохоронців від корупційних посягань. Шляхи підвищення ефективності боротьби з корупцією. Відповідальність за порушення антикорупційного законодавства.

Змістовий модуль 2. Професійна майстерність фахівця-правоохоронця Загальна характеристика та професійні особливості окремих видів юридичної професії

Тема 8. Правова та професійна культура правоохоронця.

Правова культура правоохоронця: загальна характеристика. Функції правової культури правоохоронця.

Професійна культура правоохоронця: поняття та загальна характеристика. Функції професійної культури правоохоронця. Основні складові професійної культури працівників правоохоронних органів. Професійний обов'язок, дисципліна і законність – основа позитивного іміджу правоохоронця. Професійно-ділові якості працівника правоохоронних органів. Професійна придатність. Професійна компетентність.

Тема 9. Моральна та психологічна культура правоохоронця.

Поняття та загальна характеристика моральної культури правоохоронця. Аксиологічно-історичний характер морально-правової культури Моральна вимога, моральний ідеал, честь та гідність, совість, справедливість в практичній діяльності правоохоронця. Категорії моральної свідомості правоохоронця. Моральний вибір правоохоронця. Моральні основи спілкування правоохоронця. Мораль і право як механізми регуляції життєдіяльності правоохоронця.

Поняття та загальна характеристика психологічної культури правоохоронця. Принципи та функції психологічної культури правоохоронця. Психологічна культура працівника правоохоронних органів на різних рівнях його діяльності. Складові психологічної культури правоохоронця. Психологічна сумісність і психологічний клімат у службовому колективі. Застосування психологічних знань в правоохоронній діяльності.

Тема 10. Етична та естетична культура працівників правоохоронних органів.

Поняття етичної культури працівника правоохоронних органів. Співвідношення деонтології та професійної етики у правоохоронній діяльності. Професійний обов'язок: об'єктивна і суб'єктивна сторона. Взаємодія норм права і норм моралі у професійному обов'язку. Відмінність професійного обов'язку від обов'язку, що має правовий характер.

Поняття естетичної культури: манери поведінки працівника правоохоронних органів. Службовий етикет. Вимоги до дизайну та ергономіки в правоохоронних установах. Естетична культура правоохоронця і оформлення робочого місця. Естетичні вимоги до оформлення

правових документів. Поняття правової естетики і естетична культура.

Морально-естетичний зміст культури поведінки правоохоронця. Етикет, манери, стиль поведінки. Зовнішній вигляд. Поняття форменного одягу працівників правоохоронних органів. Види форменного одягу.

Етика та етикет працівників правоохоронних органів у позаробочий час. Служба в правоохоронних органах та соціальні мережі: особливості та обмеження.

Тема 11. Загальні засади комунікативної та інформаційної культури правоохоронця.

Професійне спілкування працівників правоохоронних органів: особливості, види, стилі. Загальні деонтологічні вимоги до професійного спілкування працівників правоохоронних органів. Законодавча регламентація професійної комунікації працівників правоохоронної сфери. Особливості ефективної комунікації з різними категоріями осіб при виконанні службових обов'язків. Техніки та структура професійного спілкування працівників правоохоронних органів. Вербальні та невербальні засоби комунікації у професійній діяльності працівників правоохоронних органів. Специфіка спілкування працівників правоохоронних органів в особливих умовах. Нетипове спілкування: поняття та особливості застосування.

Поняття та зміст інформаційної культури працівника правоохоронних органів. Структура інформаційної культури правоохоронця. Інформаційна послуга. Інформаційний запит. Інформаційний простір.

Тема 12. Професійна діяльність органів поліції: поняття та загальна характеристика.

Правові засади діяльності поліції. Принципи діяльності поліції. Основні повноваження поліції. Прийняття на роботу в поліцію. Загальні вимоги до осіб які приймаються в органи поліції. Порядок проходження служби в поліції.

Етикет у службовій діяльності працівників поліції. Форма службових взаємовідносин працівників поліції при розмові та офіційному листуванні. Загальні правила поведінки співробітників поліції в громадських місцях. Взаємовідносини працівників поліції з учасниками дорожнього руху. Види та підстави для проведення поліцейських заходів.

Відповідальність працівників поліції. Підстави звільнення працівників поліції. Соціальний захист поліцейських.

Тема 13. Слідча діяльність: поняття, ознаки, зміст. Професіограма дізнавача.

Загальні засади діяльності слідчого. Поняття професії слідчого. Характерні риси слідчої діяльності. Правоохоронні інституції в яких функціонує професія слідчого.

Вимоги до діяльності слідчого. Єдність законності та моралі в роботі слідчого. Процесуальна незалежність та моральна відповідальність слідчого.

Етика провадження слідчих дій. Слідчий у кримінальному процесі. Слідчий і потерпілий: етика взаємин. Слідчий і засоби масової інформації: етика спілкування. Відповідальність слідчого.

Загальні засади діяльності дізнавача. Поняття професії дізнавача та характерні риси. Вимоги до діяльності дізнавача. Професіограма дізнавача.

Тема 14. Професіограма прокурора.

Загальна характеристика професійної діяльності прокурора. Засади організації і діяльності прокуратури. Функції прокуратури. Гарантії незалежності прокуратури у здійсненні своїх

повноважень. Матеріальне і соціальне забезпечення працівників прокуратури. Науково-навчальні та інші установи прокуратури.

Вимоги до осіб, які призначаються на посади прокурорів. Добір кандидатів та їх призначення на посаду прокурора. Фактори, що враховуються в ході підвищення в посаді прокурорського працівника.

Професійна поведінка (етика) прокурорських працівників. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів. Основні принципи професійної етики та поведінки прокурорів. Основні вимоги до професійної та позаслужбової поведінки прокурора.

Етичні аспекти підтримання державного обвинувачення та представництва інтересів громадянина або держави в суді. Обвинувальна промова прокурора. Етичні аспекти здійснення нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство. Етичні аспекти здійснення нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Відповідальність за порушення кодексу професійної етики та поведінки прокурорів. Дисциплінарна відповідальність працівників прокуратури. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді.

Тема 15. Особливості професійної діяльності та службового етикету співробітників Державної кримінально-виконавчої служби.

Загальна характеристика професійної діяльності працівників ДКВС. Засади організації і діяльності ДКВС. Функції ДКВС.

Професійна поведінка (етика) працівників ДКВС. Кодекс професійної етики персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України. Основні вимоги до професійної поведінки працівників ДКВС. Поведінка працівників ДКВС у позаробочий час.

Відповідальність за порушення Кодексу професійної етики персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України.. Дисциплінарна відповідальність працівників ДКВС. Інші види юридичної відповідальності працівників ДКВС: поняття та підстави притягнення до відповідальності.

Тема 17. Професійні деформації працівників правоохоронних органів та основні шляхи їх подолання.

Фактори формування професійної свідомості працівників правоохоронних органів. Деформації професійної правосвідомості правоохоронців. Причини професійної деформації поведінки працівників правоохоронної сфери. Основні способи та засоби подолання та недопущення проявів деформації професійної поведінки правників.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна а робота	самостійна робота

Змістовий модуль 1. Юридична деонтологія та її місце в системі підготовки юристів. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука та навчальна дисципліна.						
Тема 1. Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна: теоретичні та методологічні засади.	4	2				2
Тема 2. Поняття, зміст та види юридичної діяльності. Юридична практична діяльність: загальна характеристика	4	2				2
Тема 3. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука та навчальна дисципліна: теоретичні та методологічні засади.	4	2				2
Тема 4. Теоретичні засади правоохоронної практичної діяльності як окремого різновиду юридичної діяльності.	4	2				2
Тема 5. Професійний стандарт у діяльності працівників правоохоронних органів. Міжнародні та національні стандарти правоохоронної діяльності та особливості їх закріплення	6	4				2
Тема 6. Академічна доброчесність та навички академічного письма як фахові компетентності здобувачів вищої освіти.	6	2				4
Тема 7. Правові основи та засади державної антикорупційної політики у сфері правоохоронної практичної діяльності.	4	2				2
Змістовий модуль 2. Професійна майстерність фахівця-правоохоронця Загальна характеристика та професійні особливості окремих видів юридичної професії						
Тема 8. Правова та професійна культура правоохоронця як професіонала	8	4				4
Тема 9. Моральна та психологічна культура правоохоронця	6	4				2
Тема 10. Етична та естетична культура працівників правоохоронних органів	6	4				2
Тема 11. Загальні засади комунікативної та інформаційної культури правоохоронця.	4	2				2
Тема 12. Професійна діяльність органів поліції: поняття та загальна характеристика	6		4			2
Тема 13. Слідча діяльність: поняття, ознаки, зміст.	6		4			2
Тема 14. Професіограма дізнавача	6		4			2
Тема 15. Особливості професійної діяльності та службового етикету співробітників Державної кримінально-виконавчої служби.	6		4			2
Тема 16. Професійні деформації працівників правоохоронних органів та основні шляхи їх подолання.	10	4	4			2
Усього годин	90	34	20			36

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90	
	Форма навчання: заочна	
	у тому числі	

		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна: теоретичні та методологічні засади.	6	1				5
Тема 2. Поняття, зміст та види юридичної діяльності. Юридична практична діяльність: загальна характеристика	6	1				5
Тема 3. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука та навчальна дисципліна: теоретичні та методологічні засади.	7	2				5
Тема 4. Теоретичні засади правоохоронної практичної діяльності як окремого різновиду юридичної діяльності.	5					5
Тема 5. Професійний стандарт у діяльності працівників правоохоронних органів. Міжнародні та національні стандарти правоохоронної діяльності та особливості їх закріплення	7	2				5
Тема 6. Академічна доброчесність та навички академічного письма як фахові компетентності здобувачів вищої освіти.	5					5
Тема 7. Правові основи та засади державної антикорупційної політики у сфері правоохоронної практичної діяльності.	5					5
Тема 8. Правова та професійна культура правоохоронця як професіонала	6	1				5
Тема 9. Моральна та психологічна культура правоохоронця	5					5
Тема 10. Етична та естетична культура працівників правоохоронних органів	5					5
Тема 11. Загальні засади комунікативної та інформаційної культури правоохоронця.	5					5
Тема 12. Професійна діяльність органів поліції: поняття та загальна характеристика	6		1			5
Тема 13. Слідча діяльність: поняття, ознаки, зміст. Професіограма дівнавача	6		1			5
Тема 14. Професіограма прокурора.	6		1			5
Тема 15. Особливості професійної діяльності та службового етикету співробітників Державної кримінально-виконавчої служби.	6		1			5
Тема 16. Професійні деформації працівників правоохоронних органів та основні шляхи їх подолання.	4	1				3
Усього годин	90	8	4			78

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Професійна діяльність органів поліції: поняття та загальна характеристика	4	1
2.	Слідча діяльність: поняття, ознаки, зміст. Професіограма дівнавача	4	1
3.	Професіограма прокурора.	4	1
4.	Особливості професійної діяльності та службового етикету співробітників Державної кримінально-виконавчої служби.	4	1
5.	Професійні деформації працівників правоохоронних органів та основні шляхи їх подолання.	4	
Разом		20	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна: теоретичні та методологічні засади.	2	5
2.	Поняття, зміст та види юридичної діяльності. Юридична практична діяльність: загальна характеристика	2	5
3.	Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука та навчальна дисципліна: теоретичні та методологічні засади.	2	5
4.	Теоретичні засади правоохоронної практичної діяльності як окремого різновиду юридичної діяльності.	2	5
5.	Професійний стандарт у діяльності працівників правоохоронних органів. Міжнародні та національні стандарти правоохоронної діяльності та особливості їх закріплення	2	5
6.	Академічна доброчесність та навички академічного письма як фахові компетентності здобувачів вищої освіти.	4	5
7.	Правові основи та засади державної антикорупційної політики у сфері правоохоронної практичної діяльності.	2	5
8.	Правова та професійна культура правоохоронця як професіонала	4	5
9.	Моральна та психологічна культура правоохоронця	2	5
10.	Етична та естетична культура працівників правоохоронних органів	2	5
11.	Загальні засади комунікативної та інформаційної культури правоохоронця.	2	5
12.	Професійна діяльність органів поліції: поняття та загальна характеристика	2	5
13.	Слідча діяльність: поняття, ознаки, зміст. Професіограма дівнавача	2	5
14.	Професіограма прокурора.	2	5
15.	Особливості професійної діяльності та службового етикету співробітників Державної кримінально-виконавчої служби.	2	5
16.	Професійні деформації працівників правоохоронних органів та основні шляхи їх подолання.	2	3
Разом		36	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – персональні комп'ютери, мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення – пакет Microsoft Office, сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», платформа «MOODLE», додаток GOOGLE MEET, корпоративна електронна адреса на домені UZHNU.EDU.UA.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття юридичної деонтології та її система.
2. Історія становлення та розвитку юридичної деонтології.
3. Предмет і методи юридичної деонтології.
4. Ознаки, завдання та функції юридичної деонтології.
5. Національні та міжнародні стандарти професійної діяльності працівників правоохоронних органів.
6. Роль деонтологічних кодексів у діяльності працівників правоохоронних органів.
7. Поняття та характеристика юридичної діяльності.
8. Ознаки юридичної діяльності.
9. Мета та завдання юридичної діяльності.
10. Зміст юридичної діяльності.
11. Основні види юридичної діяльності.
12. Проблеми співвідношення етики і права у юридичній діяльності.
13. Юридична практична діяльність і правова практика.
14. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука та навчальна дисципліна.
15. Предмет і методологія деонтологічних основ правоохоронної діяльності.
16. Завдання та функції деонтологічних основ правоохоронної діяльності.
17. Нормативна основа діяльності правоохоронних органів України.
18. Поняття та загальна характеристика правоохоронної практичної діяльності.
19. Основні ознаки та принципи правоохоронної практичної діяльності.
20. Завдання та функції правоохоронної практичної діяльності.
21. Зміст правоохоронної практичної діяльності.
22. Формування професійної майстерності фахівця-правоохоронця.
23. Поняття професійної та правової культури правоохоронця.
24. Політична та економічна культура правоохоронця.
25. Комунакаційна та інформаційна культура правоохоронця.
26. Етична та естетична культура правоохоронця.
27. Поняття професійної деформації поведінки працівників правоохоронних органів та шляхи її подолання.
28. Незалежність та недоторканість суддів.
29. Судовий процес: етико-правовий зміст.
30. Загальна характеристика професійної діяльності прокурора. Вимоги до прокурорських працівників. Принципи організації та діяльності прокуратури.
31. Професійна поведінка (етика) прокурорських працівників. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів.
32. Етичні аспекти здійснення повноважень прокурора з виконання покладених на нього функцій.
33. Відповідальність працівників прокуратури.
34. Загальна характеристика професійної діяльності працівників поліції. Вимоги до поліцейського.
35. Етикет у службовій діяльності працівників поліції. Правила етичної поведінки поліцейських.
36. Загальна характеристика професії слідчого. Вимоги до діяльності слідчого.

37. Єдність законності та моралі в роботі слідчого. Етика провадження слідчих дій.
38. Загальна характеристика професії дізнавача. Вимоги до діяльності дізнавачів.
39. Правові засади приватної детективної діяльності в Україні.
40. Поняття та зміст академічної доброчесності.
41. Плагіат як форма академічного шахрайства: поняття та види.
42. Поняття та вимоги до академічного письма.
43. Діяльність працівників митних органів.
44. Правова основа державної антикорупційної політики у правоохоронній сфері.
45. Поняття та загальна характеристика корупційних правопорушень.
46. Конфлікт інтересів як підстава вчинення корупційних правопорушень.
47. Кваліфікаційна атестація поліцейських, її поняття та загальна характеристика.
48. Кваліфікаційна атестація прокурорських працівників.
49. Кваліфікаційна атестація органів внутрішніх справ.
50. Поняття та підстави юридичної відповідальності працівників правоохоронних органів.
51. Види юридичної відповідальності.
52. Конфлікт у діяльності працівників правоохоронних органів та способи його врегулювання.

9. ПРИМІРНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМАТИКИ ЕСЕ

1. Історія становлення та розвитку юридичної деонтології.
2. Історія виникнення професії юрист.
3. Поняття професії юриста та її соціальне призначення.
4. Національні та міжнародні стандарти професійної діяльності юриста.
5. Роль деонтологічних кодексів у діяльності юристів.
6. Основні види юридичної діяльності та проблеми її класифікації.
7. Поняття та загальна характеристика юридичної практичної діяльності.
8. Проблеми співвідношення етики і права у юридичній професії.
9. Проблеми формування професійної майстерності фахівця-юриста.
10. Поняття професійної та правової культури юриста.
11. Причини професійної деформації поведінки працівників юридичної професії та шляхи її подолання.
12. Поняття юридичної науки: зміст, структура та функції.
13. Наукова кар'єра юриста.
14. Юридична клініка: сутність та соціальне призначення.
15. Професіограма судді: професійно-етичний зміст.
16. Професіограма прокурора: професійно-етичний зміст.
17. Професіограма адвоката: професійно-етичний зміст.
18. Професіограма нотаріуса: професійно-етичний зміст.
19. Професіограма поліцейського: професійно-етичний зміст.
20. Професіограма слідчого: професійно-етичний зміст.
21. Діяльність юридичної служби (юрисконсульта): професійно-етичний зміст.
22. Діяльність державної виконавчої служби: професійно-етичний зміст.
23. Діяльність працівників органів юстиції: професійно-етичний зміст.
24. Діяльність працівників митних органів: професійно-етичний зміст.
25. Діяльність державного службовця у правотворчій та управлінській сфері.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Бабенко А. М., Борисова О. О. Юридична деонтологія : навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2022. 176 с.
2. Вавринчук М. П., Кравчук С.Й. Юридична деонтологія. Основи професійної діяльності юриста: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2023. 234 с.
3. Кацавець Р.С. Професійна етика юриста. Навчальний посібник. 2-е вид., доповнене. Київ: Алерта, 2022. 246 с.
4. Марченко О. В. Юридична деонтологія: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2025. 168 с.
5. Пендюра М.М. Поліцейська деонтологія: курс лекцій. Київ: 7БЦ, 2021. 277 с.

Допоміжна література:

1. Арабаджи Н.Б. Юридична деонтологія: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» Міжнародного гуманітарного університету. Одеса, 2023. 72 с.
2. Бондаренко, Л. О. Психолого-правова деонтологія як етична основа діяльності практичного психолога у правоохоронній системі. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Сер.: Психологія. 2023. Т. 34 (73), № 2. С. 75-79
3. Бояров В.І., Костюк В.Л., Куценко О.М. Юридична етика: навчальний посібник. Харків: Право, 2021. 212 с.
4. Данильчук О.А. Основи професійної етики юриста. Київ: Ліра-К, 2021. 240 с.
5. Каленіченко Л. І., Слинько Д. В. Особливості діяльності національного агентства з питань запобігання корупції в умовах воєнного стану. Право і безпека. 2023. № 1(88). С. 25-34.
6. Каленіченко Л. І., Слинько Д. В. Поняття, ознаки та види корупції. Право і безпека. 2022. № 1(84). С. 39-46.
7. Ковбаса В.М., Кусько Р.В., Дрозд Т.В. Діяльність національної поліції в умовах воєнного стану: окремі проблемні питання. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 245-248.
8. Коментар Міжнародної асоціації юристів (ІВА) «Міжнародні принципи поведінки юристів».
9. Кулініч О.А. Юридична деонтологія: курс лекцій. Харків: Фоліо, 2020. 180 с.
10. Кус лекцій з юридичної деонтології: навч. посіб. / за ред. Логвиненка І.А., Невзорова І.Л.. Харків, 2022. 184 с.
11. Переш І.Є., Щока С.В. Становлення юридичної деонтології: ключові етапи в еволюції правничої професії. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право.* 2025. Випуск 89. Том 1. С. 127–135.
12. Попадіна Ю. Ю. Організація та діяльність органів прокуратури в умовах воєнного стану. Українське суспільство в умовах воєнного стану: сучасні виклики та напрямки розвитку: матеріали Всеукр. наук. конф. молодих вчених (м. Одеса, 6 червня 2022 р.). Одеса: Фенікс. 2022. С.177-179.
13. Світлишина І.А. Сушицька Ю.О. Банкрутство фізичної особи, з врахуванням особливостей етики в сфері банкрутства. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія: Юридична. 2022. Вип. 32. С.24-30
14. Сушицька Ю.О., Світлишина І.А., Войтович Н.Ф. Значення етичної поведінки юриста для відновлення бізнесу, що зазнав втрат у зв'язку з повномасштабним вторгненням в Україну. Академічні візії. Розділ Право. 2022. Вип. 14. С. 1-11.
15. Тетарчук І.В. Юридична деонтологія. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 158 с.
16. Шевченко А.В. Юридична деонтологія в контексті правової системи України. Львів: Світ, 2022. 210 с.

Нормативно-правові акти:

1. Бангалорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року: Резолюція Економічної та Соціальної Ради ООН 27 липня 2006 року № 2006/23. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67.
2. Європейські інструкції з питань етики та поведінки прокурорів, прийняті на конференції Генеральних прокурорів Європи 24–26 січня 2005 року. URL: <http://mir.zavantag.com/pravo/387069/index.html?page=8>.
3. Загальна Декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. *Офіційний вісник України 2008 р.* № 93. С. 89. Ст. 3103.
4. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р. *Бюлетень законодавства і юридичної практики України: Адвокатура в Україні.* 2000. № 1.
5. Кодекс професійної етики приватних виконавців, Затверджений Рішенням Першого З'їзду приватних виконавців України № 1 від 14 листопада 2017 року.
6. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: Кодекс від 27.04.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17>.
7. Комюніке Конференції Міністрів країн Європи, відповідальних за сферу вищої освіти «Загальноєвропейський простір вищої освіти - досягнення цілей», м. Берген, 19-20 травня 2005 року. Збірник поточного законодавства, нормативних актів, арбітражної та судової практики. 2005. № 25.
8. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України.* 1996. №30. Ст. 141.
9. Положення про Міністерство внутрішніх справ: Постанова Кабінету Міністрів України № 878 від 28 жовтня 2015 року. *Офіційний вісник України.* 2015. № 89. С. 43. Ст. 2972.
10. Положення про органи досудового розслідування Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 570 від 06.07.2017 року. *Офіційний вісник України.* 2017. № 72. С. 65. Ст. 2212.
11. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року 09 червня 2017 року зі змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 2019 року 15 лютого 2019 року. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2019-03-15-pravila-2019_5cb72d3191e0e.pdf.
12. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. *Відомості Верховної Ради України.* 2013. № 27. ст. 282.
13. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* 2018. № 24. Ст.212.
14. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України.* 2014. № 37-38. С. 2716, Ст. 2004.
15. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* 2017. № 7-8. Ст. 50.
16. Про День юриста: Указ Президента України від 16 вересня 1997 року № 1022/97. *Урядовий кур'єр.* 1997.
17. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* 2016. № 6. ст. 55.
18. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. *Відомості Верховної Ради України.* 1994. № 11. Ст. 50.
19. Про Державну митну службу України: Указ Президента України від 29.11.1996 № 1145/96. *Урядовий кур'єр.* 1996. №228.
20. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* 2016. № 4. Ст. 43.
21. Про дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15 березня 2018 р. № 2337-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* 2018. № 29. Ст. 233.

22. Про Європейський кодекс поліцейської етики: Рекомендація Rec (2001) 10 Комітету Міністрів державам-учасницям Ради Європи : ухвалена Комітетом міністрів 19 вересня 2001 на 765-му засіданні заступників міністрів. 50 с. URL: <http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/rec1.pdf>
23. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 року. № 3782-ХІІ. *Відомості Верховної Ради*. 1994. № 11. Ст.51.
24. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ, Правила від 05.08.2016 № 158. *Офіційний вісник України*. 2016. № 74. С. 51. Ст. 2493.
25. Про затвердження Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1040. *Офіційний вісник України*. 2008. № 93. С. 13. Ст. 3068.
26. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України; Умови від 30.12.2015 № 1187. *Офіційний вісник України*. 2016. №7. С. 23. Ст. 345.
27. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 226. *Офіційний вісник України*. 2015. № 38. С. 194. Ст. 1147.
28. Про затвердження Положення про Дисциплінарну комісію приватних виконавців: наказ Міністерства юстиції України від 27.11.2017 № 3791/5. *Офіційний вісник України*. 2017. № 94. С. 178. Ст. 2877.
29. Про затвердження Положення про Кваліфікаційну комісію приватних виконавців: наказ Мін'юсту України від 27.11.2017 № 3792/5. *Офіційний вісник України*. 2017. № 94. С. 182. Ст. 2878.
30. Про затвердження Положення про міжрегіональні управління Міністерства юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України; Положення від 23.06.2011 № 1707/5. *Офіційний вісник України*. 2011. № 49. С. 9. Ст. 1984.
31. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 02.07.2014 № 228. *Офіційний вісник України*. 2014. № 54. С. 88. Ст. 1455.
32. Про затвердження Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти: Наказ МОН України від 15 липня 1996 р . №245. *Інформаційний збірник Міністерства освіти України*. 1996. №22. С.3.
33. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 06.03.2019 № 227. *Офіційний вісник України* 2019. № 26. С. 10. Ст. 900.
34. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України; Порядок від 22.02.2012 № 296/5. *Офіційний вісник України*. 2012. № 17. С.66. Ст. 632.
35. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Перелік від 23.03.2016 № 261. *Офіційний вісник України*. 2016. № 29. С. 13. Ст. 1164.
36. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Перелік від 24.07.2013 № 567. *Офіційний вісник України*. 2013. № 64. С. 77. Ст. 2328.
37. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 р. *Офіційний вісник України*. 2016. № 28. Ст. 1116.

38. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 р. № 246. *Офіційний вісник України*. 2016. № 28. Ст. 1116.
39. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: Наказ, Правила від 09.11.2016 № 1179. *Офіційний вісник України*. 2017. № 2. С. 522. Ст. 55.
40. Про затвердження Правил етичної поведінки працівників апарату Міністерства юстиції України та його територіальних органів: Наказ Міністерства юстиції України; Правила від 21.09.2017 № 2952/5. *Офіційний вісник України*. 2017. № 76. С. 163. Ст. 2357.
41. Про затвердження Правил професійної етики нотаріусів України: Наказ Міністерства юстиції України; Правила від 04.10.2013 № 2104/5. *Офіційний вісник України*. 2013. №82. С. 580. Ст. 3070.
42. Про затвердження Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України: Наказ МОН України від 03 серпня 2006 р. № 592. *Офіційний вісник України*. 2006. № 32. Ст. 2365.
43. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 35. Ст.376.
44. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 3. Ст.25.
45. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
46. Про Національну програму правової освіти населення: Указ Президента України від 18 жовтня 2001 року № 992/2001. *Офіційний вісник України*. 2001. № 43. Ст. 1921.
47. Про незалежність судової влади: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 13.06.2007 № 8. *Вісник господарського судочинства*. 2007. № 4. С. 6.
48. Про нотаріат: Закон України від від 02.09.1993 № 3425-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993, № 39, ст.383.
49. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. ст. 303.
50. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Наказ МОН України, Вимоги від 23.09.2019 № 1220. *Офіційний вісник України*. 2019. № 81. С. 65. Ст. 2780.
51. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 29. ст.535.
52. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38-39. Ст. 380.
53. Про порядок складення присяги судді особою, вперше призначеним на посаду: Указ Президента України від 06.04.2011 № 380/2011. *Офіційний вісник України*. 2011. №28. С.30. Ст. 1158.
54. Про прокуратуру: Закон України від Закон України від 14.10.2014 № 1697 –VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015, № 2-3, ст.12.
55. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. ст. 382.
56. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 3 ст. 17.
57. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 3 ст. 17.
58. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. Ст. 232.
59. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 31. ст.545.

60. Про утворення міжрегіональних територіальних органів Міністерства юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України; Перелік від 16.10.2019 № 3173/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3173323-19>
61. Спеціальні вимоги до осіб, які претендують на зайняття посад державних виконавців територіальних органів державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 07.11.2016 № 3005/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1444-16/para4#n4>
62. Спеціальні вимоги до рівня професійної компетентності державних виконавців та керівників органів державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 21.10.2016 № 3005/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1444-16/para4#n4>
63. Стандарти професійної відповідальності та викладення основних обов'язків і прав прокурорів, прийняті Міжнародною асоціацією прокурорів 23.04.1999 р. URL: [https://www.iap-association.org/getattachment/Resources-Documents/IAP-Standards-\(1\)/Ukrainian.pdf.aspx](https://www.iap-association.org/getattachment/Resources-Documents/IAP-Standards-(1)/Ukrainian.pdf.aspx)
64. Статут Асоціації приватних виконавців, Затверджений Рішенням Першого З'їзду приватних виконавців України № 1 від 14.11.2017 р. URL: <http://www.ae.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%82-%D0%90%D0%9F%D0%92%D0%A3.pdf>
65. Щодо Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації: Наказ МОН України від 1 червня 2006 р. № 422. *Офіційний вісник України*. 2006. № 46. Ст. 3095.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.portal.rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> - офіційний веб-сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> - офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.court.gov.ua> - офіційний веб портал судової влади в Україні.
5. <https://supreme.court.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного Суду України.
6. <http://www.ccu.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Конституційного суду України.
7. <https://www.npu.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Національної поліції України.
8. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
9. <http://www.catalogue.nplu.org> - Національна парламентська бібліотека України.